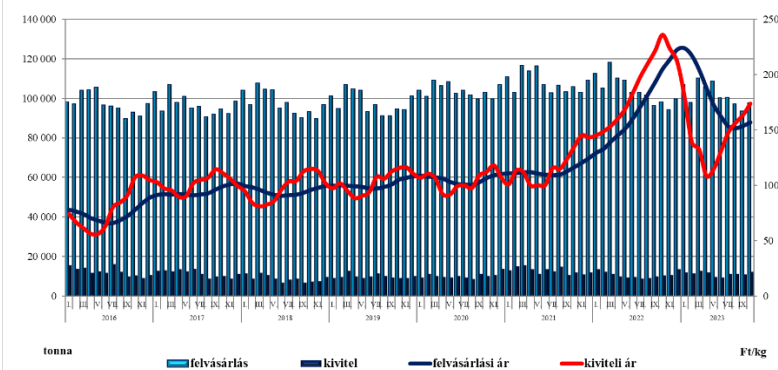

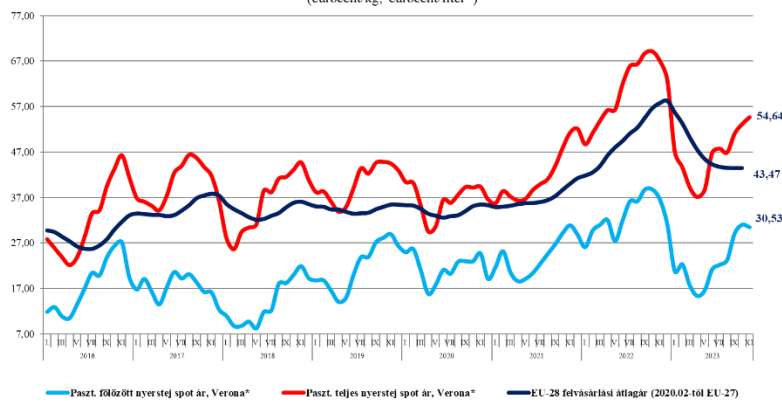
2023. NOVEMBER

A hazai tejfelvásárlás és -kivétel alakulása

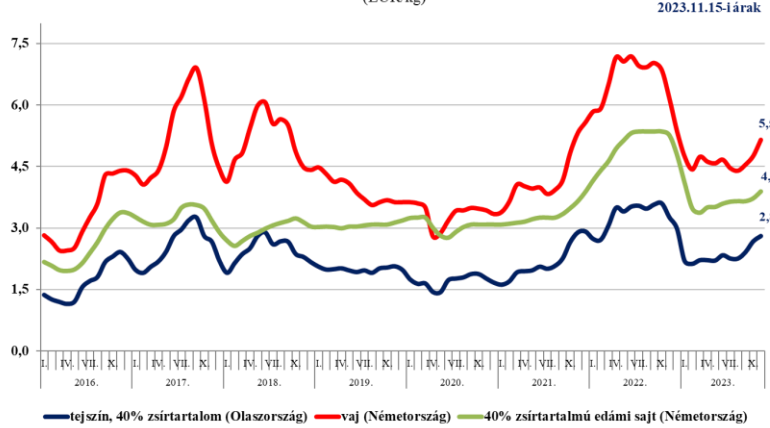
A hazai felvásárlási ár hét hónapon át tartó csökkenést követően októberben már a második hónapban emelkedett, és 2,1%-os növekedéssel elérte a 156,73 Ft/kg-ot. Ez az ár 23%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál, a 2023. januári rekord ártól pedig 30%-kal marad el. A kiviteli ár ugyancsak tovább emelkedett, az októberi 6,3%-os növekedéssel elért 173,78 Ft/kg ár ugyan 26%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál, a felvásárlási árat azonban 11%-kal meghaladja. A felvásárlás ismételen csökkent, míg a kivitel nőtt októberben előző évhez képest, ezzel az első tíz hónapban a felvásárlásnál 4%-os csökkenés, a kivetelnél pedig 10%-os növekedés mutatkozik 2023/2022 viszonylatában. A nyerstej kiviteli arány 11%-os. (Forrás: AKI PÁIR)

Nyerstej áralakulás az Európai Unióban
(eurocent/kg, eurocent/liter*)

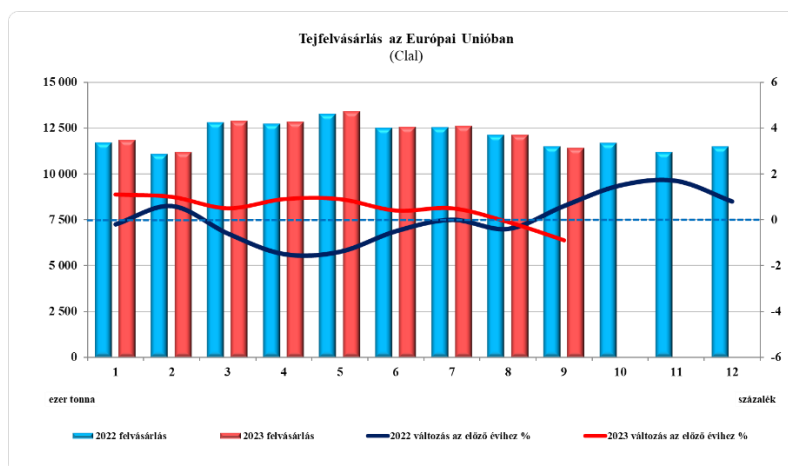

Az EU-27 átlagárának a – két év emelkedést követő – január óta tartó, de egyre lassuló ütemű csökkenése októberben megállt, az Európai Bizottság becslése szerinti októberi átlagár ugyanis az előző havihoz képest gyakorlatilag nem változott. Ezzel az uniós átlagár 23%-kal marad el az egy évvel korábbi ártól. A spot áraknál mindeközben már eltérő a kép, míg a teljes tej ára novemberre további közel 3%-ot emelkedett, addig a főlözött tej ára csaknem 2%-ot csökkent. Ezzel az egy évvel korábbi árszínhez mért elmaradás még mindig jelentős: a teljes tejé 18, a főlözött tejé 17%-os. (Forrás: MMO, Clal)

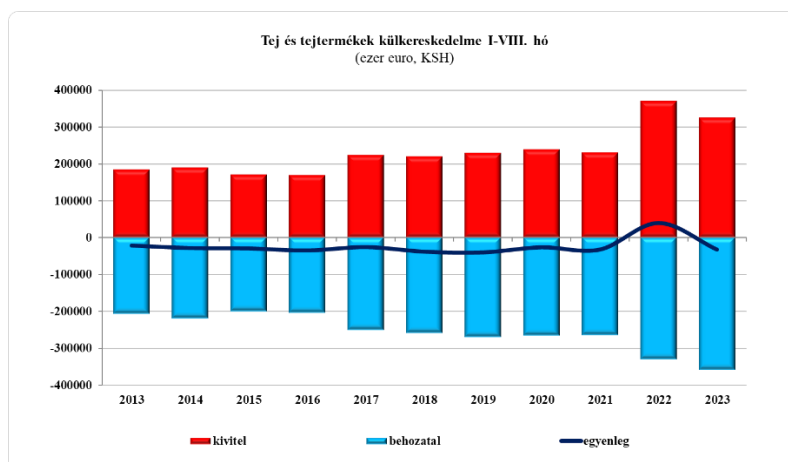
A vaj, a tejszín és a sajt nagykereskedelmi ára az Európai Unióban
(EUR/kg)

A vizsgált tejzsír alapú termékek mindegyikénél töretlen a nyár vége óta tartó áremelkedés. Az olaszországi tejszín ára az októberi 10%-ot meghaladó mértékű növekedést követően novemberre újabb 5%-ot emelkedett, míg a németországi vaj ára az előző havinál is nagyobb mértékben, 8%-kal javult. Mindeközben az eddig viszonylag stabilan alakuló németországi sajt ár is határozott, 5%-os növekedést mutat novemberben. Ezen folyamatok hatására a novemberi árak már kevésbé maradnak el az egy évvel korábbi ártól: a sajtnál 26, a vajnál 16, a tejszínnél pedig 14%-kal csökkentek az árak egy év alatt. (Forrás: Clal)

Az EU-27 tejfelvásárlása az előző 12 hónap növekedése után szeptemberben 0,9%-kal csökkent előző évhez mérten, ezzel 2023 első háromnegyed évének összes felvásárlása 0,5%-kal haladja meg a 2022. év azonos időszakában felvásárolt mennyiséget. Az első kilenc hónap adatai alapján a nagy tejtermelő országok közül Németországban (+2,2%), Hollandiában (+2,2%) és Lengyelországban (+1,5%) folytatódott a termelésnövekedés, míg Franciaországban (-2,5%), Olaszországban (-1,4%) és Írországban (-1,0%) továbbra is csökken a felvásárlás előző évhez képest. (Forrás: Clal)

A tej és tejtermékek külkereskedelmében az előző évi emelkedés után 2023 első nyolc hónapjában exportunk 12%-kal csökkent euróban kifejezve, míg az import 8%-kal tovább növekedett 2022. évhez mérten. Külkereskedelmi egyenlegünk pozitív eredménye ezzel eltűnt, míg 2022 első nyolc hónapjában 11%-kal magasabb értékben exportáltunk tejterméket, mint amennyit importáltunk, addig 2023-ban az import értéke 10%-kal meghaladta az export értékét. (Forrás: KSH)

A január-augusztusi időszak adatai alapján 2023. évben jelentősen emelkedett a fogyasztói tej (+56%) és a sajt és túró kategória (+12%) importja, míg a savanyított tejtermékek behozatala csökkent (-11%). Az egyes termékkategóriák főbb exportőrei közötti sorrend változatlan, a fogyasztói tejnél az első két országból származik a teljes import 95%-a, míg a sajt és túró kategóriában továbbra is magasban (58%) Németországa az első hely. A savanyított tejtermék kategóriában ugyan a két fő exportőr növelni tudta importját, a többi ország (RO, BE, AT, CZ) felől azonban jelentősen visszaesett az import. Az elmúlt év pozitív export struktúrája 2023-ban megváltozott, a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele nagy mértékben csökkent. Sajt és túró kategóriában a csökkenés 38%, az első számú olasz célpiac kivételével a jelentősebb piacok közül szinte valamennyi felé visszaesés tapasztalható. A savanyított tejtermékeknél Románia a teljes export 87%-át lefedi, így a kategória csökkenéséért (-15%) szinte egymaga felelős. Mindeközben a nyerstej exportja 3%-kal emelkedett, a célpiacok között azonban átrendeződés mutatkozik. A román export folyamatos csökkenése mellett a többi célország (HR, BG, IT, PL, SK, SL) felé nagy mértékben erősödik a kivitel, a korábban jelentős célországnak számító, de az elmúlt évben a teljes exportnak csak 4%-át kitevő olasz export például megháromszorozódott 2023/2022 viszonylatában (Forrás: Clal, KSH)

Az import mennyiségi változása (tonna)					
	2021.	2022.	2022. I-VIII.	2023. I-VIII.	Változás % 2023/2022
Fogyasztói tej					
Csehország	18 700	13 691	8 346	12 297	147
Szlovákia	14 422	10 659	7 249	11 550	159
Savanyított tejtermék					
Lengyelország	15 997	18 395	12 636	13 613	108
Németország	14 837	13 706	10 097	10 408	103
Sajt és túró					
Németország	37 284	33 613	22 694	25 314	112
Lengyelország	8 241	7 643	4 797	7 552	157

Az export mennyiségi változása (tonna)					
	2021.	2022.	2022. I-VIII.	2023. I-VIII.	Változás % 2023/2022
Nyerstej					
Románia	130 753	124 479	84 570	61 944	73
Horvátország	42 591	49 145	31 829	36 525	115
Savanyított tejtermék					
Románia	8 456	9 794	6 593	5 678	86
Horvátország	562	840	559	589	105
Sajt és túró					
Olaszország	11 505	10 030	6 906	7 128	103
Románia	5 104	5 706	3 836	2 871	75